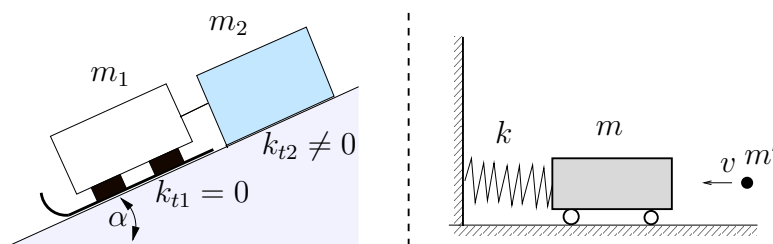

1. Kolokvij iz fizike za biokemike, 23. 12. 2005

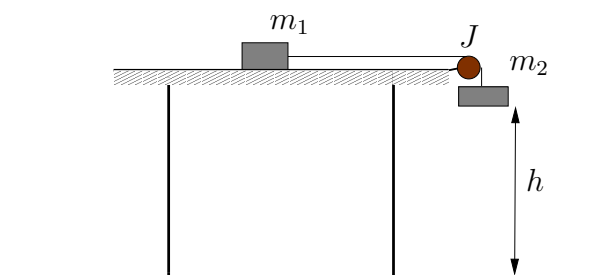
1. Fizikalno navdahnjeni otroci se odločijo napraviti poskus: ob sani z maso $m_1 = 20$ kg pripnejo zaboj z maso $m_2 = 10$ kg in oboje spustijo po zasneženemu pobočju z naklonom $\alpha = 30^\circ$ navzdol. S kakšnim pospeškom se bo 'vlavec' začel premikati, če je koeficient trenja med zabojem in podlago $k_{t2} = 0.3$, trenje med sanmi in podlago pa zanemarljivo.

2. Balistično nihalo se uporablja za meritve hitrosti izstrelkov. Obravnavajmo poseben tip balističnega nihala: voziček z maso $m = 1$ kg, ki je s prožno vzmetjo s koeficientom $k = 100$ N/m pritrjen ob steno. Izračunaj amplitudo nihanja vozička, če vanj prileti kroglica z maso $m' = 20$ g in hitrostjo $v = 150$ m/s, ki v vozičku obtiči? Kako se rezultat spremeni, če namesto kroglice v poizkusu uporabimo žogico z enako maso $m' = 20$ g, ki se od vozička popolnoma prožno odbije? Trenje zanemari! Pri popolnoma prožnih trkih veljata zvezi

$$v_{1k} = \frac{(m_1 - m_2)v_{1z} + 2m_2v_{2z}}{m_1 + m_2}, \quad v_{2k} = \frac{(m_2 - m_1)v_{2z} + 2m_1v_{1z}}{m_1 + m_2}.$$

3. Na mizi sloni utež z maso $m_1 = 1$ kg, ki je preko škripca z maso $m_0 = 200$ g povezana z drugo utežjo z maso $m_1 = m_2 = 1$ kg. Uteži namestimo tako, da je druga utež $h = 1$ m nad tlemi. S kolikšno hitrostjo druga utež udari ob tla? Za škripec s premerom $2r = 10$ cm privzemi, da je poln valj (vztrajnostni moment $J = m_0 r^2 / 2$). Trenje v škripcu lahko zanemarimo, koeficient trenja med podlago in prvo utežjo pa je enak $k_t = 0.2$. Koliko dela opravi trenje?

4. Deček se pelje na saneh po gladki vodoravni podlagi s hitrostjo $v_0 = 1$ m/s. Na saneh ima dve kladi z masama po $m_2 = 10$ kg, skupna masa dečka in sani pa je $m_1 = 40$ kg. V nekem trenutku zaluča prvo klado v smeri gibanja. S kolikšno hitrostjo je zalučal klado, če je pri tem opravil $A_1 = 24$ J dela? S kolikšno hitrostjo naj zaluča drugo klado, da se bo ustavil? Koliko dela opravi pri drugem metu?